

صاحب امتیازی :

شهیندر زاده قلبلی

احمد حامی

اداره و تحریر محلی :

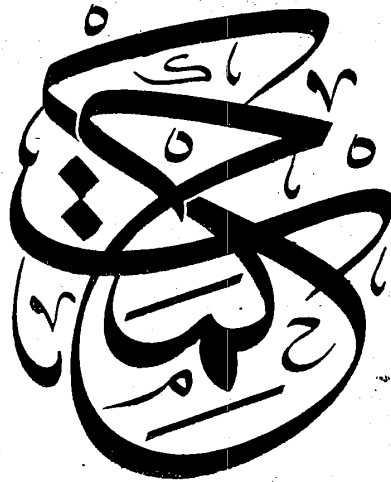
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ یاره در .

۲ جاذی الآخر ۳۲۸

بسم الله الرحمن الرحیم
 نشر اولنور : شیمدیلک هر پنجشنبه

شرائط اشتراك

ولایات عثمانیه ایچون

سنه لکی ۳۰

آلتی ایانی ۲۰ غروشد

ممالك اجنیه ایچون سنه لکی ۱۰

التی آیلنی ۶ فرانقدر

اعلانات ایچون اداره مأموری محمد ذهنی بکه

مرا بعت ایتلیدر

بولسز مکتوبلر قبول ایدلر

حزبران افرنجی — ۹

۲۷ مایس ۳۲۶

جزیره العرب

وسطی عربستانده رقابت و منافرة قبائل حنوك درجهنى بولشدر. بوحال انكليزلىك اثر تشويق اولدينى ظن ايديلور. كويت شيعى بوسادك مشوق و مريى اولوب مومى اليه ايسه انكليز حميسيدر. مع مافيه اشراق و متفكرين عربك بو ايشده معطل قالدنيى واه رضاسى ايچون مغفلىرى حقيقت جالدين خبردار ايتكمه چالشدنيى مع المنونيه استخبار ايدلشدر.

اجتماعيات

دين، حكمت و فن قارشوسنده

• فەمىنىزم •

يەنى قادينلار باغث فلاكتى اولان
نسايون مسلكى

[مابعد]

مدينت ايلروله دكمه قادينله اركك آره سنده بو درجه بويوك فرقلى پيدا اولدينى عموجه معصديق ايكن ناسرستانك بوتدن چقاردنيى نتيجه عقى طورديره جق قدر غريب و مناسزدر. بوتون بو فرقلى قادينلارك خدمات مشكه و شاقه دن مستدا طو تومالارنى، مدينت و انسانيتك اونلره بخش ايتديكى موقع محترمدن چقارلامالارنى ايجاب ايدركن نسايون، صرف مغالطه و فسطه آرى اولارق، قادينلاركه ارتق ارككاره مخصوص خدمات ايله چاليشه جنى زمانك كلديكى ادعا و بونى طلب ايديلور ! مسلك نسايون زمانزده ايجاد ايدلامشدر. حكيم شهيد افلاطون، دخى ايكي بيك سنه اقدم، بوكونى نسايونك دوشديكى كرويه دوشمشدى.

مشاراليه ديمه « نام ائرنده : اساساً برندن فرقلى اولمايان قادينلار ارككارك طبيعى آره سنده آهنگ تاسيىنى قادينلارده ارككاره مخصوص بالجله اشتغال لاتك تشمبانى و حتى محاربه به دخى اشتراكلى » توصيه ايديلور. افلاطون، بو ائرنسك بر جوق يرلرنده قادينلارك ارككارك ييشدريلرلىنى و محاربه به آليشدرمه لىنى « مناسب بولورور .

نيجيا افلاطونى بويله بر فكره سوق ايدن اعماق علويت وجدانيه سنده بولدينى « خيالدنى » مستفادر؟ حابر . افلاطون قادينلار دخى ارككارك خدماتنى تشميل فكرينى « انسانك بك مادونى اولان بر عالم اسفلدن » آيلور .

مشاراليه « جمهوريت » نام ائرنده ديوركه : عباديشى كو بلكلر، ارككارلى كى، قوين سوريلرلىنى محافظه ايجملرلىنى، آوه كيشمه لىنى، يوقسه اونلارك ياورولرلىنى بويومكدن باشقه برايشله مكلف اولمالرلىنى موافق بولورور ؟

ايشته كوربايوركه افلاطون، دهائى مبعجله رغما، متكامل بر هيئت اجتماعيه دهكى قادينك خيال و بديمه نه قدر باقلاشدنيى، حيوانيته مخصوص قابالقندن نه قدر

اوزا قلاشدنيى فرق ايدمه ميور؛ قادينيه، مدينت و تكاملك ويرديكى موقى كوره ميور .

قادين ايله اركك آره سنده كى مادي و معنوى فرقلى حصوله كتيرن عامل اجتماعى « تقسيم اعمال » قانونى اولمشدر . مدينت ايله ريله دكمه ، قادينلارله ارككارك وظائفى ده دهامعين بر صورتده اتقسام ايتمشدر . « دور كهيم » و « غروس » كى علما ، ازدواجك بيله اساس هيئت اجتماعيه اولدينى، تقسيم اعمالى تقويه ايتسه حل ايديلورلر .

« دور كهيم » : ازدواجده كى مكافله و متسانتك سببى ، تقسيم اعمالدر . « ديور » شيمدى بوراده اوروپا متفكرينى ايكي مهم سؤال ايراد ايديلورلر . برنجيسى شو : علوم و فنونك قسطياً ثابت اولان احكامنه كوره ترقى و تكامل ، تعالى و تمدن ، قادين ايله ارككارك حقوق و وظائفى آيريش ، هرچنسه دوشن چكال اعمالى تعيين ايتمشدر . علوم فنونك بواحاكمانى رد ايدلمى ؟ « بوسؤله بوتون علما و حكما « خير » جوابى ويريلور .

ايكنجى سؤال : فەمىنىزم مسلكى ، نسل بشرك انقراضنه رضاداده اولقله مساوى دى، بويله بر مسلك مشروع مى در ؟

بوسؤالده ارباب علم و انصاف « خير » جوابى ويريلور . قى الواقع فەمىنىزم مسلكى، جنابات مدينيه نك اك مكروهى و لك شيميدر . بو مسلكك، قادينلار نه كى حسيات و افكاره، نه كى وضعت و آماله نسوق ايتديكى آكلاشايرسه ، اوكا ويرديكى اسم جنابت هر كسجه ويريله . بنابرين « قادينلارك دين اسلام نقطه نظريه محاكمه حقوق و منافعلرينه » كيريشمزدن اول فەمىنىزم مسلكنى اخلاق و معنويات اعتباريله دخى تدقيق ايدمه چكزن . [مابعدى وار]

در دكمه

تورك قارداشلر مه

— ۳ —

بركيز ، نالرايديق و نه راياعالى ز ؟

بز، تورك آديله آكلير بك اسكى برملتز . ددهه . لرمز ، اسيا نك كوه كنده ، يوكسك يايالارده او طو . ريورلردى . اويله صايلوركه [آلتاى] طاغلر نيك يايالارى توركلك اصل يوردى در .

توركلكر ، بك اسكى زمانلردن برى كوجلى و جسادتلى اولقله اون الماشدر . [آلتاى] يايالارى قوراق و جوراق يرلى اولديقتدن ددهه لرمز آز چفتجلك ايديلور و جوق داوايه ييشدير يورلردى . هله آتارى بك جوق ايدى ، آت سوديى بك سهورلردى : ددهه لرمز ، دنيسانك اك برنجى ينجيلارى ايديلر . بوكون بز ، اسكى ينجيلك كى يه تيرمش ايشهك ده ينه دنيا نك الكاينى ينجيسى تورككرا ، چونكه [قارابلق] توركلردن داهائى ينجى بو قدر . ددهه لرمزده بر آتلى اولمايان كسه يوق ايدى . او وقتلر

انسانلارك چوئى تكملى شريعتى بيلمديكندن ملتر بر برينسك حقى هيچ كده كودمزلردى . كيمك قولى كوجلى ايسه ، كوچسزه صالديرلردى . ددهه لرمزده بويله يايالردى . هر سته آتارينه پينزلر ، چين ايلينه ، عجم يوردينه ، روس و قريم طرفلرينه يورورلردى . بوتون بوملتر توركلردن ييلمش ايدى ، هبى و توركك قولى بوكولز ، توركك كوزى ييلماز ، تورك آتنيه پينجه كسه ي طانماز . « ديرلردى .

لكن صانمايلم ك ددهه لرمز و يايان و ياساقسز ، نطاسمز » كسه لردى . ددهه لرمزك ياساغى قادار كوزل نظاملر بولونماز . هر كس قارداش ايدى ، برى توقسول دوشسه ، اورلرى اوكا يارديم ايدرلردى . كسه كسه نك عرضنه ، ناموسنه صايشازدى ، مبارك ددهه لرمزده بويله قانچيق انسانلر بك آز چقاردى ، چقبه بيله اونى ايجلرلندن قوغارلردى . خرسزلىق يوق ايدى ، برتورك ديكر برتورك قارداشك برمانى چالسه ، اونده ايجلرلندن قوغارلردى . ددهه لرمز ، قادينلارى جوق اولولاردى ، اما اولان قادينلر هر كس جوق حرمت ايدرلردى .

بكاره ، يالكنز غوغاده قوماندانلق ايتشكلىرى وقت ، هر كس كوركورينه بويون نيردى ، باشقا وقت اك يوقسول ايله برلك برابر طو تولورلردى .

هر كس ياساق يەنى نظامه اويايدى . برى الحاقلى ايشه، ملتته ، وطنه قارشى قانچيقلق بايسه اونى هان يورلرلندن قوغارلردى . ارتق بويله بر آدم تورك آدينى طاششياماز ، توركلر آره سنده او طور امارايدى . تورك يوردى ايله روسيه آره سنده چوللره كيدر و اورادن كندى كى قوغولش و توركلكنى يه تيرمش آدملرله و او طور ووردى . بويله لره « فرغبر قازاق » آدينى طاقارلردى .

او وقتكى قادينلر ، شيمديكى ارلردن داهائى بيكت ايدى ، غوغاده اولن اوغلى ، قوجه سى ، قرداشى ايچون اغلامق برتورك قاديننه بك عيب ايدى .

اسكى تورك پادشاهلرى شيمديكى مبارك پادشاهن سلطان محمد رشاد خان كى ، ملك باباسى ايدى . اونلر كيجيه و كوندوز مانى دوشونوردى ، ملك زنيكلنكندن ، راحتندن ، بو يوكلكندن باشقا قايقولرى يوق ايدى .

توركلكر ، بيكلرجه سته ارلاك ميداننده صيرقى يره كلمز بيكت قالديلر . تاريخده بيلمديكلىرى وقتدن اسلامه كيرنجيه يه قدر كچن ايكي بيك ييل ايجنده بللى باشلى يالكي ز اوچ كره يه نيديلر ، قالدى كه بيك ، يوز بيك كره نيديلر !

چينيلر ، بو قهرمان توركلر آلتدن ياقالرينى قورتارمق ايچون ايلرجه سورهن اوزون ديوارلر جكديلر ، ينه قورتاراماديلر ، الكسوكى توركلر وركو و يرهرك يورلرينى تورك آتارينه چيكتمكدن قورتارديلر .

اسكى زمان قهرمانلرى ، دشمن قيليجندن نه ينى قورومق ايچون صيرته ده ميردن كوملكلر ، باشنده ميردن كلاهار كيريدى ، تورك قهرمانلرى ايسه

بر محاکماتی درج یافته‌اند یکم به چکر . عالم مشار
لیه دیورک : شارانتون [فرانسه‌ای] بیسوک
تیارخانه‌سی بوقصده‌دهد . [مسافری بک کثرتلیدر ،
وهان همی « اوغوست قونت » دن دهاده‌لیدر ،
لکن بوده‌لیر ایچنده « اوغوست قونت » دن ده
آز دهلی اولاندی ده کورددم ! »

بورایه قدر اولان سورداتمزدن حریت مؤدا .
سنگ یالکیز انسانه مخصوص و بر موهبه اولدینی
آ کلاشیلدی ، حریت ، حریت ، حریت انسانیه نامی و بریله
بیلمک ایچون نه کی تقیدات ایله مقید اولدینی ده
بردجه سویلندی ، بوجهی براز ده ایضاح ایتملی یز .
« حریت مطلقه » فکری انجق « وحدت
مطلقه » ده مشروعدر . لکن بر جمعیده هر فردی
حریتدن مستفید ایده‌بیلمک ، انجق حریتی اطلاقدن
قورتارمقله و او جمیتک مجموع افرادنه شامل اوله
جق بر شکه قویقله ممکن اولور . تعبیر آخرله بر
فردک حریتی دیگرک حریتی احاطه‌میلیر ، بوده نه ایله
اولور ؟ انجق حریتیه عمومه قبول ابدلش بر حد
تمینله . بو حد ، اگر کفی اولورسه ، غیر مقبول
استبداددر . [مابعدی وار]

ملته حیت

حکمت غرنه‌سه

بوکون بوتوقاد سکنه موجوده‌سی ایله بحاور
قرا اهالیسی نماز کاه میداننده بالاجتماع حین فیجده
دوکیلن قانک اون مثنای اساله ایتمدکجه وقوای
عتابه‌من خدانکرده عاجز قالدقجه کریدک برقبضه
خاکندن فراغت ایتمه چکارنی ودول معظمه طامیه‌نک
رای وتدنیه قارشو حرکت ایدن شردسه قلبه‌نک
قهر واستبصالده مشکلات اولدیننی بیانله هر حالده
کرید اوزرنده کی حق حکومتک تمامیه محافده سنه
استعلامانه نظر آرانوود قرداشلرمن بیله گفت
کونی ترک ایله هم دست وفاق واتحاد اولر ق بزمه
متفقاً حرکتیه‌میا بولندقلری موثوقاً استخبار ایدلکه
بولنده بیان تشکرله حکومتک امر وتکلیفنده
جاناً مالاً محافظه ومدافعه فداکارانه شتابه عهد
ویمان ایدرک مقامات عالیه‌دن الهجق جوابدن اطمنان
حاصل اولدقجه طاغلیه‌جقلرنی بیان ایتملرسه ده
بالاخره الهجق جواب تبلیغ اولمقی وعیدله وکال
سکونه ایشاری باشنه اعاده اولندیلر بوبابده افکار
عمومیه کریدک تمامی محافظه حال سابق اولدیننی
عرض وحکومت سنیه‌نک تشبیهات شدید و قطعیه ده
بولمقنی طلب واسترحامدن عبارتدر .

فی ۲۴ مایس سنه ۱۳۲۶

المی زاده بلدی به رئیس مینتغ هیئت رئیس

حاجی حسنی عزت رحمی

۲۷ نوبتسان سنه ۱۳۲۶ تاریخی تلفرافنامه ده
عرض اولدیننی اوزره کریدیمزک کوندن کونه

کوریله‌بیلمدیک ، بوده « ادامه حیات و شخصیت طوغری
مهم بر تایل واستمداددن عبارت اولدینی محققدر .
دیمک که حریت معنویه بالکیز انسانه مخصوصدر .
کاشانده ، استیاده حریت موجود اولمادیقته کوره
انسانده موجود اولان حریتی اورادن کیش عسد
ایده‌میز . عجبا انسانه خاصه حریت نره‌دن کیشدر ؟
بوسؤالک جوابی بک بسیطدر : هیچ بر شی کندنده
اولمایننی ویرمه‌حریتی انسانده ابداع ایدن ماده دکادر .
فکر انسانی موجودات ده اصل الاصول ومنبع وجود
اولارک ایکی شی تصور ایده‌بیلمشدر : بریسی ذات
باری آمالی و دیگرکی کتله بی حس و بی معنای ماده .
حسب التعریف ذات باری اراده‌کلیه ایله میریدر ،
مادم که ماده ده اراده‌بوق ، حریت دخی انسانه بر موهبه
صمدانیده . هرکیم که موجودیت صمدانیه‌نی تصدیق
ایتمز ، کندی وجداننده موجودیتی حس ایتدیک
اراده و حریت ایچون بر سبب ، بر منبع ، بر اصل
بولاماز . اراده و حریتی ده ، وجود باری ایله برابر
انکار ایتمکدن باشقه چاره‌سی قالااز . فی الواقع زمره
ضاله منکرینه داخل اولونده ذره قدر رعایت مطلق
وانصاف ایله متحلی اولان حکما ، یزدان ایله برابر
اراده‌نی ده ، حریتی ده ، اخلاقی ده ، علوبت وجدانیه
بی‌ده انکار و یا خود تحریفدن باشقه چاره بولورلر .
مدنیت حاضرده ایمجاد ایدیان مذهب « جبر » که ماهیتی ،
جدا انسانی تنفیر ایدمک بر رانندهدر .

اسکی جبریون مسلکی ، اراده جزیه و حریتی صمیمی
و بدیهی بر صورت عملیه‌ده فهم وحس ایدن اکثریت
عظمای انسانیته منفوری ایدی ؛ لکن بوسلمکله
کاه بر شاعریت ، کاه درین بر حس تسلیمیت محسوس
اولور . مثلاً یونان اساطیری موجبچه بر انسان ،
منظومه الهیه بازیمچه‌سیدر ، لکن بو منظومه‌نی
تشکیل ایدن اهلر دخی طالع وقدرک اکثریا محکومی
اولدقندن ماعدا بولر ایچنده مشتری کی تریاقی و مزاج
آمین جاقیتلر ، زهره کی شهوت انگیز محبوبلر وار
ایدی . فلاکتنده بیله تسلی وتلافی بولمق استمدادنده
اولان انسان ، بویه‌شن بر چاقیقنک ، یا خود بویه
کوزل بر دلیرک جبر وتحمکندن ، حرارت اسارتی
تعديل ایدمک نقطه‌لر بولورلر .

حالبوکه زمانمز جبریونی ، بشریتی بی حس و بی
وجدان بر ظلامتک ، ظلام ایچنده نظام دیمک اولان
بر موجودیت مهمه بی عقل بی پیامک یعنی ماده
ورقی اولان قوتک ودها طوغریسی ایکی مجموعه
سطوتک زبون و محکومی صانیورلر !

اللهسز حریت و اراده اولماز ، چونکه قوتسز
ماده‌نی تصور ایده‌مین انسان ، سببسز موجودی ،
اللهسز اراده و حریتی تصوردن عاجزدر ؛ تصور
ایده‌بیلمک داعیه‌سنده اولانلر ، جنت کفر وانکاره
میتلا اولر ق محاکمه سلیمه‌لرنی ضایع ایدلردر .

یوراجقده مشاهیر ریاضیوندن و ژوزف برتران « که
فلسفه انکار مجددلرندن « اوغوست قونت » حقیقه‌کی

کوکسته یالکیز برده‌ری بارجه‌سی آسار و اولیده
میرلر ایچیه ساقلا نماز ایدی .

تورکرک سوکی سلاخی قلیج ایدی ، قارغینی
بک ده قولانمازلردی . اوق ده اوقادارقوللا نیلمیوردی .
باشقا ملتسزک « کرز » دینلنده مربوط یوزلرینک
کوردیکی ایشی تورکرک یومروغی کوروردی . دهده
لرمنک بر یومروغی پیوبده دیری قالان آدمکل ،
اوکوز ، ماندا بیله آز بولونوردی .

تورکرک چوغالدقجه ، کون طوغوسنه ، باقی به ،
یوقاری واشانی طوغری انجک ، پایلمنه باشلادیلر ،
روسیه‌نی باشدن باشه قوشاندیلر ، چینک یوقاری
وبانی سینورلرنی طوتدیلر ، بحجم یوردیشک کون
طوغوسی طرفلرنی طوتدیلر ، قاج کره‌لر چین پادشا
هلقی تورک بکاری ایدیلر .

مدین اسلام جیققدن براز صوکره مسلمان غازیلری
کون طوغوسینه طوغری صالدر مشلردی ، بحجم یابی
آلدیلر ، اوراده بولدقلری آدملرده مسلمان اولدی
دها ایلرله دیلر ، تورکرکله قارشو قارشو به کلدیلر .
ایلك دفعه اولدرق مسلمان غازیلری طوغردی ،
یورویهمدی ، چونکه تورک قلیجلری عرب قار-
غیلرنی طوغرا یوردی . تورکرک ، عرب اردوسنی
ساردیلر ، اگر آره‌لرنده غوغا اولیدی ، عرب اردوسنی
به نیلیر ، هیچ اولوردی . فقط الله بودین اسلامی
تورکرکله یوق ایتمکی دکل ، تورکرکله بولمقنی ،
تورکرکله صاقلانمی مراد بیسورمش ایدی . اونک
ایچون تورکرک هدایت ویردی ، هینی مسلمان
اولدی ، مسلمانلک بکجیسی ، عسکری اولدی .
بوکون ده اولیده ، و دنیاده بر تورک قانجه‌یه قادر
ده بویه اوله جقدر . [صوکی وار]

اوزده‌میر

حریت ، مساوات ، اخوت ، عدالت

وظیفه ، تربیه و حریت

۲ -

کچن مقاله‌منده ، عجبا حریت فکریتنک ساحة
طبیعتده بشریت خارجنده معنا وتطبیقاتی وارمی‌دره .
بوقسه مبدعات عالیه‌می‌در ؟ سؤالی صورمشدق .
حادثات غیرعضویه‌نی نظردیقجه آلبرسه‌ق ، اولنده بر
ذره اراده بیله کورمه‌یز . بالعمکس مادیانده کوردیکمز ،
حریتک ضدنامی اولان « محکومیت و مجبوریته » در .
بر حادثه‌نی اله الالم : فنون طبیعیه ادعا و اثبات
ایدیورکه قوانین کونیته تأثیرات ضروریسی آلتنده
تشکیل ایدن بوحدانه ، معنای تمامیه اوقوانیک محکوم
ساقیتدر . بنابرین حادثات طبیعیه‌ده مشهود اولان
اراده واختیار ، حریت واستقلال اولمایوب بالعمکس
بوتون بوحداتک ، مبدع وناظم قوانین اولان براراده
کلیه‌نک تحت حکمکنده اولدینی کورولمکدهدر . متکامل
حیوانانده ایسه « حریت » ک انجق استقلال درجه‌سی
بولوندیننی و حیوانات سفلیه ایله نباتانده بر مقدمه استقلال